

# UITGESPROKEN

JOHAN MEIJERING

# UITGESPROKEN

JOHAN MEIJERING

## Colofon

ISBN: 978 94 6365 408 1

1e druk 2021

© 2021 drs. Johan L. Meijering

Realisatie: Uitgeverij Elikser

Het boek is te bestellen bij de boekhandel of rechtstreeks bij:

Elikser

Ossekop 4

8911 LE Leeuwarden

Telefoon: 058-2894857

www.elikser.nl

Vormgeving: Elzo Smid Ontwerp

Fotografie: *drs. Johan L. Meijering, Wallpaperwide,*

*Shutterstock* en *Unsplash*: Naja Bertolt-Jensen, Erick Chevez,

Filos Giammarco, Joakim Honkasalo, Andre Klimke, Rod Long,

Abel Marquez, Qingbao Meng, Scottsdale Mint, Marius Oprea,

Bill Oxford, Osman Rana, Rohan Reddy, Olena Sergienko,

Stijn Swinnen, Ehimetalor Akhere Unuabona.

Al het materiaal in dit boek is door de schrijver bewerkt en

naar eigen inzicht weergegeven.

Voor zover toestemming nodig was, is die aan betrokkenen gevraagd. De rechten van de foto's zijn voor zover dat mogelijk was met de makers geregeld.

Mocht iemand desondanks menen ergens recht op te doen gelden, dan kan die zich in verbinding stellen met de schrijver.

Mail: [jmeijering47@gmail.com](mailto:jmeijering47@gmail.com)

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

*Graag wil ik deze bundel opdragen  
aan mijn drie kinderen Margreet,  
William en Alexander en  
mijn kleinzoon Christiaan-Carlos*

# INHOUD



<b>Voorwoord</b>	<b>2</b>	<b>III Stellingen &amp; statements</b>	<b>92</b>
<b>Leeswijzer</b>	<b>8</b>	• Natuur & milieu	
<b>I Essays</b>	<b>12</b>	• Oorlog & vrede	
• De aarde		• Politiek	
• Vuurwerkwaanzen en voortschrijdend inzicht		• Europa	
• Afghanistan I		• Verkeer	
• Afghanistan II		• Maatschappij	
• De natuur		• Religie	
		• Economie	
<b>II Aanbevelingen</b>	<b>64</b>	• Filosofie	
• Stadsvernieuwing		<b>IV Jouw eigen stellingen</b>	<b>125</b>
• Consumentenvuurwerk		<b>Verschenen boeken</b>	<b>128</b>
• Geldverspilling bij overheidsprojecten			



# VOORWOORD

Voor je liggen de vruchten van vele doorwaakte nachten en ontregelende dagen. Momenten waarop mijn creatieve denkproces, kijk op de wereld, denkbeelden en gedachten samenvielen. Deze samenkomst leidde tot dit zeer persoonlijke tijdsbeeld van de afgelopen twintig jaar. Deze bundel zie ik als een afgerond geheel, als een soort overzichtstentoonstelling waarin ik de balans opmaak.

Want ik vind dat het gezegd moet worden. We leven met elkaar in een prachtige wereld waar ook krankzinnige dingen gebeuren. Een maatschappij waarin verloedering en geweld steeds groteskere vormen lijken aan te nemen. Waarin racisme en homofobie wereldwijd telkens weer oplaaien en waar list en bedrog nooit ver weg lijken te zijn. Een realiteit die niemand wil en die we ook nooit mogen accepteren. Miljoenen voelen zich machteloos en hebben het gevoel de grip te verliezen op maatschappelijke problemen, terwijl deze vaak veroorzaakt worden door een relatief kleine groep organisaties of machthebbers.

*‘Macht heeft de neiging mensen te corrumperen en totale macht corrumpeert totaal’;* sprak de Britse historicus, politicus en schrijver Lord Acton in een brief uit 1887 aan de Anglicaanse bisschop Mandell Creighton.

Het is genoegzaam bekend dat velen die macht verwerven daar absoluut niet mee om kunnen gaan. We weten ook dat diegenen die vandaag macht bezitten en menen aan broze touwtjes te kunnen trekken, de verliezers van morgen kunnen zijn.

Willen we echter naar een gezondere vorm van samenleven, dan zal op allerlei terreinen het roer radicaal omgegooid moeten worden. Dan is het belangrijk dat jij en ik bereid zijn onze nek uit te steken. En dan zijn bewustwording en actie nodig, omdat we horen te zorgen voor een goede nalatenschap aan onze kinderen.

Als pacifist ben ik tegen alle vormen van geweld, behalve uit zelfverdediging.

Een groot deel van mijn leven heb ik op de barricaden gestaan. Recht uit mijn hart heb ik mij ingezet voor vaak minder populaire maatschappelijke thema's, zoals een verbod op consumentenvuurwerk, valse kunst en verspilling door de overheid bij grote, prestigieuze en geldverslindende projecten. Dat waren voor mij 'immorele onderwerpen'.

Van verschillende kanten hoor ik regelmatig dat ik mijn tijd vaak vooruit ben en met mijn denkbeelden de grenzen opzoek en tegengas bied. Die steun kon niet voorkomen dat ik

mij vaak een roepende in de woestijn voelde. Desondanks blijf ik de grenzen opzoeken bij maatschappelijke onderwerpen, waarvan ik de uitwerking op de samenleving als immoreel ervaar. Ik vind het belangrijk dat mensen in onze samenleving stelling nemen en voor hun mening durven uit te komen.

Als iets mij raakt, dan kom ik in actie. Ik ben blij dat ik een bescheiden bijdrage mag en kan leveren aan de samenleving waarin ik leef. Zo blijf ik steeds op zoek naar ideeën met het doel verbeteringen in te brengen.

In de zomer van 2021 trakteerde ik mijzelf op een paar slapeloze nachten. Laat ik het zo omschrijven: er werd mij een heel scala aan oneliners, stellingen, quotes en statements ingegeven. Lange gebroken nachten was ik met mezelf in gesprek, onbelemmerd kregen mijn gedachten de vrije loop. Het was alsof ik onder een waterval zat. Vele malen het bed in en hup, als een lenige achttienjarige er weer uit zodra nieuwe gedachten binnen druppelden, die ik vervolgens op de achterkant van mijn al bijna volgeschreven kladpapier krabbelde.

Momenten van gedrevenheid werden soms onderbroken door momenten van ongekend

plezier. Het voelde uiteindelijk als een bevrijding. Eindelijk stond ik mezelf toe mijn jarenlange ergernissen, die ik niet eerder een goede plek had kunnen geven, van mij af te schrijven.

6 | Uiteindelijk heb ik al mijn maatschappelijke ideeën van de afgelopen jaren samengevoegd in het tweede en derde deel van deze bundel. Een verzameling stellingen en statements over natuur & milieu, oorlog & vrede, politiek, Europa, verkeer, maatschappij, religie, economie en filosofie. Want stellingen kunnen een krachtig middel zijn om mensen aan het denken te zetten.

Het is mijn bedoeling dat jij, die deze bundel leest, aan het denken wordt gezet. Ik wil hiermee brandstof geven aan debat op basis van wederzijds respect, hoor en wederhoor. Het is zeker niet mijn bedoeling om mensen of bevolkingsgroepen uit te sluiten of te kwetsen.

Welhaast ten overvloede zeg ik dat ik begaan ben met de wereld en met de mensen om mij heen. Voor mij is het een groot voorrecht om mij uit te kunnen spreken, zoals verankerd in artikel 7 van de Nederlandse Grondwet.

De titel van deze bundel is *Uitgesproken*. Omdat ik hierna eigenlijk niets meer te zeggen heb.

Groningen, 5 december 2021



drs. Johan L. Meijering

# LEESWIJZER



## I Essays

Hierin zijn drie eerder gepubliceerde teksten integraal opgenomen vanwege de thema's die mij al jarenlang bezighouden en anno 2021 nog steeds actueel zijn.

Het eerste essay komt uit mijn eerste uitgegeven boek in 2008: *Vuurwerk: Een dagboek van een (on)ruststoker*. In deze bijdrage geef ik mijn visie op het gebruik van onze aarde en de toekomstige ontwikkeling.

Het tweede essay is een open brief die ik in 2020 aan de Nederlandse media stuurde: *Vuurwerkwaanzin en voortschrijdend inzicht: Onvermogen bij overheid tot denken en handelen*.

Het derde essay is opgenomen in mijn eerste publicatie, uitgegeven in 2007: *Woensdag de dertiende: Een persoonlijke reactie tegen onrecht, list en bedrog, machtsmisbruik, intimidatie en bureaucratie*. Die publicatie heb ik toentertijd onder meer gestuurd aan alle leden en alle fracties van de Tweede Kamer en de toenmalige ministers van Justitie, OCW en VROM.

Aansluitend volgt het vierde essay 'Mijn visie over het dossier Afghanistan', dat is verzonden naar alle parlementariërs van de Tweede Kamer, dat ik 25 augustus 2021 schreef naar aanleiding van de versnelde terugtrekking van de Amerikaanse troepen uit Afghanistan.

In verkorte vorm is dit begin september 2021 overgenomen door het Dagblad van het Noorden op de pagina *Opinie & Debat*.



In het vijfde en laatste essay, beschrijf ik hoe ik op microschaal ervaar wat zich momenteel op mondiale schaal voltrekt. De natuur als levensbrengend en voorwaardelijk fenomeen, die zich als een feniks tegen ons zal keren als we niet bijtijds reageren.

10 | Ik ben dankbaar dat ik in 2008 mijn eerste twee boeken over consumentenvuurwerk in het Internationale Perscentrum Nieuwspoor in Den Haag mocht overhandigen aan oogarts Tjeerd de Faber van Het Oogziekenhuis Rotterdam. Na een paar weken ontving ik van hem een mail waarin hij mij bedankte voor mijn vuurwerkboeken en alle informatie die hij van mij ontving. Hij schreef: *‘Johan, je hebt onze ogen geopend’*. Daarna werd het stil en dat is zo gebleven tot de dag van vandaag. Vervolgens hebben alle oogartsen vanaf 2009 mijn veertig aanbevelingen over consumentenvuurwerk tot op heden ondersteund. Sinds 2009 zie ik Tjeerd de Faber elk jaar diverse keren op de Nederlandse televisie, waar hij mijn aanbevelingen onder de aandacht brengt van de Nederlandse bevolking. Ik prijs mij gelukkig: nooit eerder in mijn leven heb ik een persoonlijke woordvoerder gehad... Eén van mijn aanbevelingen sloeg direct aan. Daarin pleitte ik voor een Oud en Nieuw waarbij alleen nog plek is voor door gemeenten georganiseerde vuurwerkshows.

Voortschrijdend inzicht deed mij besluiten mijn mening te herzien. Onder de kop ‘Nieuwe visie’ in essay 2, is dat toegelicht.

## **II Aanbevelingen**

Hierin zijn 55 aanbevelingen opgenomen over de thema’s stadsvernieuwing, consumentenvuurwerk en geldverspilling bij overheidsprojecten.

## **III Stellingen & statements**

Een selectie van 70 stellingen en statements reflecteert mijn levensbeschouwing.

## **IV Wat zijn jouw stellingen?**

Heel graag zou ik alle gemotiveerde Nederlanders willen stimuleren en uitnodigen om tien stellingen te bedenken over maatschappelijke thema’s. Het blanco papier is gewillig. En ik hoop dat iemand bereid is om een ‘Nationale Stellingensite’ te bouwen. Die zou een mooie dwarsdoorsnede kunnen geven van ons tijdsgewricht en als basis kunnen dienen voor vele mooie vervolgacties.

DE AARDE

12 |

VUURWERKWAANZIN EN  
VOORTSCHRIJDEND INZICHT

AFGHANISTAN I

AFGHANISTAN II

DE NATUUR

**DEEL I**  
**ESSAYS**



# DE AARDE 2008

Het leven is kort. Daar zijn wij het allemaal over eens. Ik werd me er opeens bewust van dat de mens meteen bij zijn geboorte al begint met aftellen. Het was niet eerder bij mij opgekomen en ik geef het toe, het klinkt nogal defaitistisch. Dat is niet mijn aard, meestal probeer ik juist het positieve naar boven te halen. Maar elke dag in dit leven is er één en je moet je kansen grijpen. Helaas is daar vaak een onprettige gebeurtenis voor nodig om je dát te realiseren. Ik moest even denken aan bekend gezegde: vandaag is de eerste dag van de rest van je leven...

*Elke dag in dit leven is er één en je moet je kansen grijpen  
Helaas is daar vaak een onprettige gebeurtenis  
voor nodig om je dát te realiseren.*

Onlangs zei iemand tegen mij: *'Het leven moet niet alleen een reis naar het graf zijn met het idee om daar gezond aan te komen en dan ook nog een schitterend lijf te hebben. Vergeet niet te leven! Geniet af en toe gewoon van een stuk chocola of een glas wijn.'*

Vaak kijk ik met verbazing naar de wereld van nu. Wat doen wij elkaar toch aan? En dan te bedenken dat we hier allemaal maar een korte periode zijn! Je kunt gerust stellen dat binnen een periode van honderd jaar er, op een enkeling na, niemand van onze huidige generatie nog aanwezig zal zijn op deze wereld. En wat bakken wij er met elkaar van? Waarom maken wij het elkaar vaak zo ontzettend moeilijk? En wie bekommert zich werkelijk om onze volgende generaties? Zijn wij niet allemaal verantwoordelijk voor hetgeen wij hier uitrichten?

Tijdens een van mijn overpeinzingen moest ik denken aan onze aardbol. Die ik zie als een groot huis, bewoond door mensen, dieren en planten. Dat grote huis is niet van ons. Wij hebben het in bruikleen gekregen.

Stel dat de aarde een huurbaas zou hebben. Net als de huurder van een woonhuis hebben wij allen een zorg en taakplicht om het huis goed te onderhouden. In ons geval zou deze huurbaas vanwege ons gedrag, na herhaalde waarschuwingen (denk aan aardbevingen en andere natuurrampen), ons ongetwijfeld de huur hebben opgezegd. Omdat we er een potje van maken.

Deze planeet behoort niemand toe; ze maakt onderdeel uit van de kosmos. Je zou ook kunnen zeggen dat de aarde van iedereen is en er feitelijk geen enkel eigendomsrecht bestaat. De landsgrenzen die wereldwijd worden aangehouden, zijn in wezen slechts lijntjes op papier. De natuur is onze grootste levensader die wij dienen te koesteren en verzorgen. Maar dat doen wij niet. Daarom slaat de aarde steeds vaker terug om ons te waarschuwen. En daar zijn wij met al onze legers en technologieën niet tegen opgewassen.

*De aarde zelf en de lucht om ons heen  
zouden wij als een huid kunnen zien.*

De filosofie van de Nederlandse architect Alberts wil ik je niet onthouden. Deze architect heeft onder meer een kunstzinnig bankgebouw in Amsterdam ontworpen en het kantoor van de Gasunie in Groningen. In zijn filosofie gaat hij uit van drie menselijke 'huiden' die bepalend zijn voor hoe mensen zich voelen. De eerste huid is je eigen vel. De tweede huid is je kleding. En de derde huid is volgens hem de bebouwde omgeving. Als die derde huid

niet 'past', voelen mensen zich er niet prettig. Het streven moet er dus op gericht zijn dat mensen zich ook in de woonomgeving ontspannen kunnen voelen.

Een ingeving zei me dat deze theorie van de drie huiden uitgebreid zou kunnen worden met nog twee huiden. Ook de aarde zelf en de lucht om ons heen zouden wij als een huid kunnen zien. Alle vijf huiden dienen in balans te zijn, willen wij van een gezond systeem kunnen spreken. Je kunt goed in je vel zitten, biologisch eten, ecokleding dragen en in een milieuvriendelijk huis wonen, maar je toch rot voelen omdat het huis gebouwd is op verontreinigde grond en de lucht die je inademt sterk vervuild is. Voor een uitgebalanceerd systeem zullen alle huiden in een gezonde atmosfeer met elkaar in verbinding moeten staan.

Dat brengt me automatisch op het grote contrast tussen arm en rijk. Die disbalans tussen arm en rijk zouden we niet langer mogen accepteren. En de kloof groeit. Als de superrijken de handen in elkaar slaan om zich te bekommeren om de vele armen, hoe zou de wereld er dan uitzien? Zo woonden er in 2006 in China vijftien mensen met meer dan een miljard dollar op hun rekening. In 2008 is dat aantal gestegen tot ongeveer zeventig. Ik vroeg mij in

alle redelijkheid af wat iemand nu als eenling zou kunnen doen met een dergelijk bank-saldo. Je zou toch doodongelukkig zijn als je weet dat de mensen om je heen verrekken van de honger. Wat zou het mooi zijn als die kleine groep schatrijken der aarde zich werkelijk bekommerden om de zwakkeren in de samenleving.

*De enige echte oplossing is een algehele ontwapening  
en daar ook daadwerkelijk mee beginnen.*

Moeten wij niet wereldwijd werken aan een eerlijker verdeling van energiebronnen en financiële middelen? Zorgen dat de bestaande disbalans omslaat naar een evenwichtige situatie? Op weg naar een wereld waar iedereen kan worden voorzien van eten en drinken, kleding, een dak boven het hoofd, toegang tot gezondheidszorg en onderwijsvoorzieningen. Dan zou er in de kortst mogelijke tijd geen sprake meer zijn van armoede en hongersnood. En een reden minder om met elkaar oorlog te voeren. En wat te denken van al het wapentuig dat zou kunnen verdwijnen, waar investeringen mee

gemoeid zijn die wereldwijd nauwelijks te becijferen zijn. De enige echte oplossing is een algehele ontwapening en daar ook daadwerkelijk mee beginnen. Is dit nou echt een utopie? Ik betwijfel het. Alle geld en energie die in wapentuig worden gestopt, dat is volstrekt verkeerde energie.

Een volgende gedachte die door mijn hoofd speelde had betrekking op de economie. Het lijkt wel of economische groei het enige wereldrecept is dat er bestaat. Onze financiële wereld, met de karakteristiek van een opgeblazen ballon, is zo'n uitwas van een scheefgegroeide economie. Een natuurlijke rem op dat proces van inhaligheid en uitsluitend bezig zijn met nog meer hebben, zou ons kunnen bevrijden en tegelijk verrijken op andere terreinen. Hierin zijn belangrijke taken weggelegd voor onze volksvertegenwoordigers. Ik hoop oprecht dat zij zich vooral bezig gaan houden met hun controlerende taken in plaats van zo veel energie te steken in gekibbel tussen de partijen, machtsstrijd, individuele carrièredrift en zieltjeswinnerij.

Ik ben blij dat de Verenigde Naties 2 oktober tot Internationale Dag van de Geweldloosheid

hebben uitgeroepen en 21 september tot de Dag van de Vrede. Ik mag hopen dat niet alleen op deze beide dagen wereldwijd wordt stilgestaan bij het feit dat het overgrote deel van de wereldbevolking hunkert naar een wereld zonder oorlog en geweld. En dat de wapenwedloop tussen machtsblokken pure waanzin en geldverspilling is. Ik realiseerde mij ook dat ik blij mocht zijn met de wetenschap dat zo'n 25 landen en staten niet meedoen aan die zinloze wapenwedloop en geen leger onderhouden. Wereldwijd is er behoefte aan verandering, een bundeling van positieve en krachtige energieën.

*Ondanks al onze wetenschappelijke kennis en vooruitgang worden we geestelijk met de dag armoediger.*

Allerlei gedachten bleven door mijn hoofd spoken, maar één drong zich vooral aan mij op: 'geestelijke armoede'. Ondanks al onze wetenschappelijke kennis en vooruitgang worden we geestelijk met de dag armoediger. Wij zijn echte individualisten geworden. Het is ieder voor zich. En 'God voor ons allen' heeft alle bestaansrecht verloren. Normen en waarden

zijn verbrokken. Elkaar de nodige aandacht geven is er veelal niet meer bij. Wij hebben het te druk met onze 24-uurseconomie, we leven letterlijk in een wegwerpmaatschappij. Overigens zonder al die mensen tekort te doen, die zich steeds blijven inzetten voor hun medemens.

22 | En daarom... er is nog hoop. Met een beetje goede wil en begrip kan het tij worden gekeerd! Vóórdát het echt te laat is.

Ik besluit met het vuurwerkthema dat voor mij iets wezenlijks is. Wat een verspilling, wat een gevaar voor mens en dier en wat een vervuiling. Wat een onrust en angst voor velen. Zou dat nou echt niet anders kunnen zonder mensen hun plezier te ontfeggen? Wel plezier, maar geen risico's? Dat zou het mooiste zijn!

| 23



# VUURWERKWAANZIN EN VOORTSCHRIJDEND INZICHT

## ‘Onvermogen bij overheid tot denken en handelen’

Het begon met één vraag, gesteld op het provinciehuis in Groningen, en het eindigde met een beweging. De vraag waar ik voor de camera antwoord op mocht geven, luidde: *‘Als u vanavond iets zou mogen zeggen over een gewenste verandering in uw omgeving, wat zou dan uw antwoord zijn?’* Ik stelde voor om eenmalig een vuurwerkvrije jaarwisseling te houden. Dit zei ik, omdat ik twee dagen daarvoor, op oudejaarsnacht, flink de schrik in de benen had gekregen door het vuurwerkgeweld vlak voor mijn deur. Vanaf dat moment ging het vuurwerkfenomeen met mij op de loop en sleurde het vele anderen mee.

Dertien jaar en drie boeken over dit onderwerp verder maak ik de balans op.

## 2020

Ik kan het niet nalaten om toch nog even spontaan in de pen te klimmen. De discussie over consumentenvuurwerk is op dit moment opnieuw in alle hevigheid losgebarsten. Ruim 650.000 mensen hebben inmiddels online de ‘Petitie Verbod Consumentenvuurwerk’



ondertekend. Niet minder dan 69% van de Nederlandse bevolking is voorstander van een dergelijk verbod.

Deze discussie zal de komende weken ongetwijfeld doorlopen. Eind februari 2020 hoopt het kabinet-Rutte met maatregelen te komen. Ook nu is weer de vraag of eindelijk de vuurwerkknop radicaal wordt doorgeslagen. We moeten naar een hele andere manier van denken en niet één, maar minimaal twee stappen maken! Hoe komen we door voortschrijdend inzicht met elkaar tot een heel andere manier van Oud en Nieuw vieren?

*Ruim 650.000 mensen hebben inmiddels online de 'Petitie Verbod Consumentenvuurwerk' ondertekend. Niet minder dan 69% van de Nederlandse bevolking is voorstander van een dergelijk verbod.*

Met lede ogen zie ik de discussie over consumentenvuurwerk jaar in jaar uit voorbijkomen.

Rond de jaarwisseling laait de discussie op, zonder daadwerkelijk tot structurele besluitvorming te leiden. Zodra het nieuwe jaar is aangebroken, de wonden gelikt, de schade in kaart gebracht, verdwijnt de discussie in de koelkast tot de volgende jaarwisseling.

We hebben het hier overigens niet over een traditie. Consumentenvuurwerk is immers nog niet heel erg lang in de handel. Oud en Nieuw vieren, dat is een eeuwenoude traditie. De huidige vuurwerktraditie – die volgens sommige mensen blijkbaar bij onze cultuur hoort – is daar geen onderdeel van. Acties die oor-, oog-, long- en andere lichaamsletsels veroorzaken, hebben nooit behoord tot onze vaderlandse cultuur!

Ik ben begin 2007 – na een bizarre ervaring tijdens Oud en Nieuw – als een eenling actie gaan voeren voor een totaalverbod op consumentenvuurwerk. Briefwisselingen aan de provincie Groningen, de gemeente Groningen en de Tweede Kamer leverden in het geheel niets op. Deze waren aan dovemansoren gericht. Het schrijven van twee vuurwerkboeken leverde mijzelf veel inzichten op, maar bleek ook niet voldoende om een radicale verandering rond onze vaderlandse Oud en Nieuw viering te bereiken. Niet minder dan veertig aanbevelingen werden spontaan opgenomen in mijn tweede vuurwerkboek.

Voor politici een kwestie van ‘inkoppen’. Op dat moment was het hoogst mogelijke doel het bereiken van een maatschappelijk debat, een totaal verbod op consumentenvuurwerk, het organiseren van door de overheid georganiseerde vuurwerkshows in combinatie met lasershows, het ontwikkelen van milieuvriendelijk vuurwerk en de vuurwerkbranche behulpzaam zijn bij sanering. Nieuwe technologie zoals bijvoorbeeld het inzetten van droneshows was op dat moment nog niet in beeld, nu is het een mooi alternatief!

*Welk land op deze wereld staat toe dat in enkele uren zijn grondgebied, mensen en dieren zo worden blootgesteld aan vernieling en milieuschade?*

Ondertussen denk ik nog steeds: welk land op deze wereld staat toe dat in enkele uren zijn grondgebied, mensen en dieren zo worden blootgesteld aan vernieling en milieuschade? Uitzonderingen daargelaten; jarenlang worden serieuze signalen uit de maatschappij genegeerd. Politieke arrogantie? Er zijn in ieder geval na een bizarre jaarwisseling 2006-2007

(zware mist, twintig scholen in brand gestoken, en meer) volkomen onnodig en veelal onschuldig, duizenden slachtoffers gevallen door het geweld van consumentenvuurwerk. Honderden mensen hebben daarbij blijvend oogletsel opgelopen of zijn blind geworden. De kosten voor de gezondheidszorg zijn al die jaren nauwelijks te becijferen! Miljoenen euro's zijn de lucht in geknald, miljarden euro's schade.

### **Misdadig**

Ik verwijt onze Nederlandse overheden in dit vuurwerkdossier een gebrek aan slagvaardigheid, een falend optreden. Tot mijn spijt is er geen sprake van daadkracht, geen integrale langetermijnvisie. Kortzichtig denken, een beleid van ‘dweilen met de kraan open’. De problemen worden vooruitgeschoven.

### **Nederlandse grondwet**

De Nederlandse inwoners worden tijdens Oud en Nieuw niet beschermd, dit is in strijd met de Nederlandse grondwet. Deze biedt grondrechten voor de Nederlandse bevolking ter bescherming van de gezondheid en voorkoming van wanordelijkheden.

Tijdens jaarwisselingen wordt die veiligheid niet gewaarborgd. Legaal en illegaal vuurwerk wordt als wapen ingezet tegen politie, brandweer en hulpverleners. In mijn ogen kun je dat misdadig noemen en ik leg de verantwoordelijkheid daarvoor bij de Nederlandse politieke elite. Hebben we niet al vele jaren te maken met een overheid die slechte of halve maatregelen neemt? Vaak wordt als reden genoemd de angst voor electoraal verlies.

*We willen niet langer geconfronteerd worden met knalgeluiden die doen denken aan oorlogsgeweld.*

Je moet het ijzer hoe dan ook smeden als het heet is. En dat is nu het geval. Het jaar 2020 is het moment suprême. We willen niet langer geconfronteerd worden met knalgeluiden die doen denken aan oorlogsgeweld. Velen in onze samenleving kampen nog steeds met traumatische ervaringen door de Tweede Wereldoorlog. En vergeet ook niet de mensen die uit oorlogsgebieden zijn gevlucht. Het is meer dan genoeg geweest. Het roer moet radicaal om en zeker niet mondjesmaat. We willen af van deze rotzooi, die alleen maar ellende

veroorzaakt! Er zijn inmiddels hele goede alternatieven. Ook siervuurwerk is uit den boze. Het is gevaarlijk en enorm schadelijk voor ons milieu (dat hebben we immers hoog in het vaandel staan...) Uiteraard zal ook het afsteken van carbid verboden moeten worden, evenals vreugdevuren en paasvuren.

### **Nieuwe visie**

Inmiddels heb ik mijn visie ten aanzien van centraal georganiseerde vuurwerkshows bijgesteld. Ook deze optie is uit den boze en achterhaald vanwege de schadelijke effecten aan ons dierbare milieu. Zoals gezegd, hebben Apeldoorn en Rotterdam nu als eerste gemeenten besloten tot een totaal vuurwerkverbod. Als alternatief is men (VVD) voornemens om in Rotterdam in veertien wijken door de overheid georganiseerde vuurwerkshows te gaan organiseren. Absurd! Ook dit is vanuit milieustandpunt desastreus. Denk aan al dat geconcentreerd fijnstof. Als je in een stad verlof geeft voor veertien aparte vuurwerkshows, creëer je veertien sterk geconcentreerde fijnstofhaarden die nog gevaarlijker zijn dan het individueel afsteken van vuurwerk!

Waarom maken we geen gebruik van de meest geavanceerde drone- en lasertechnologie

met schitterende effecten, in samenwerking met de vuurwerkbranche (bij- en omscholing)? Uiteraard blijf ik voorstander van een totaalverbod op consumentenvuurwerk in Nederland en liefst in Europees verband, en voorstander van shows, met gebruik van de meest recente niet vervuilende technologie: licht, drones en laserstralen. Ik ben benieuwd!

### **Hoopgevend**

Het eerste totaalverbod op consumentenvuurwerk kwam er uiteindelijk in 2020. Omdat de zorg piepte en kraakte door de gevolgen van de pandemie en om grote mensenmenigten te voorkomen. Resultaat: veel minder mensen raakten gewond tijdens de Oud en Nieuw viering. In totaal 70 procent minder dan in 2019. Het demissionaire kabinet Rutte III kondigde ook in november 2021 om dezelfde redenen als in 2020 een vuurwerkverbod af. Nu is het wachten op een definitieve ombuiging in een falend overheidsbeleid.

Dit is het moment om alvast te wennen aan een vuurwerkvrije jaarwisseling.

# AFGHANISTAN I

## 2007



Als tegenstander van de doodstraf en als pacifist heb ik nooit begrepen waarom onze Nederlandse samenleving bij monde van de Nederlandse politiek zo gedwee achter een grote Amerikaanse broer aan loopt. Een broer die van de ene valkuil in de andere loopt. Zichzelf ondermijnt en anderen meesleekt in waanzinnige, gewelddadige avonturen. Na een periode van ruim zestig jaar, wordt het de hoogste tijd om onze collectieve gevoelens van dankbaarheid op een andere wijze te uiten. Op eigen benen staan en nu een eigen koers varen. Een relatie van ruim zestig jaar kun je ontbinden. Een relatie van zes jaar, van zes maanden, ja zelfs een relatie van zes uren kun je ontbinden, als blijkt dat je met je partner niet (meer) op één lijn zit.

*Angst weerhoudt vele relaties van  
iedere vorm van ontbinding.*

Angst weerhoudt vele relaties van iedere vorm van ontbinding. Maar angst is een slechte raadgever. Menselijk gesproken is angst voor het onbekende begrijpelijk. Wie die angst durft

te overwinnen, zal vaak merken dat een nieuwe fase in zijn leven veel te bieden heeft. Terug naar een nulpunt biedt vaak verrassende perspectieven. Diegenen die maar blijven vasthouden aan het oude zogenaamd ‘vertrouwde’, komen uiteindelijk bedrogen uit. Ze doen zichzelf enorm tekort en gaan voorbij aan nieuwe kansen die het leven biedt.

*Wat speelt zich werkelijk af  
achter gesloten deuren?*

Wij Nederlanders doen al jarenlang actief mee aan oorlogje-voeren. Hier staat bijna niemand bij stil. Tot het moment dat de eerste kisten met gesneuvelden in ons land aankomen. Dan is het even schrikken en is er kans dat we bij onze positieven komen. Dat we gaan nadenken waar we met elkaar mee bezig zijn. Vaak duurt dat nadenken kort en herneemt de waan van de dag zijn aloude loop. Veel gebeurtenissen en menselijk handelen voltrekken zich in een steeds sneller tempo. Onrust ten top. Voor velen in de samenleving is dat tempo nauwelijks bij te benen en

momenten van rust en bezinning zijn schaars. Ondanks het feit dat wij in Nederland in een democratische samenleving leven, is er veel menselijk handelen en voltrekken zich allerlei processen waar je als burger geen weet van hebt en geen grip op krijgt. Wat speelt zich werkelijk af achter gesloten deuren? Is er wel altijd sprake van democratische besluitvorming? Wie houdt wie voor de gek? Hollen ook onze politici veelal niet achter de feiten aan? Worden zij altijd up-to-date gehouden? Wat spoken onze jongens werkelijk uit in Afghanistan en recentelijk in Irak? Wie zijn de echte poppenspelers die aan de touwtjes trekken? De wapenindustrie? Of de multinationals? En zijn de grote machthebbers van vandaag en andere hoge heren slechts loopjongens in een marionettenspel?

Ik hoop dat ik ooit mag meemaken dat wij in onze Nederlandse samenleving massaal kiezen om het gehele arsenaal aan oorlogstuig te vernietigen. Dat wij gezamenlijk kiezen voor algehele ontwapening. Dat de bizarre wereld van de wapenindustrie, die jarenlang als lachende derde enorme winsten behaalde, in zijn geheel wordt ontmanteld. Dat die foute industrietak na een grondige reorganisatie zich in zijn geheel gaat richten op milieuvriendelijke producten. En waarom niet?

Dat wij een voorbeeld in de wereld mogen worden dat alom navolging verdient, met een vrijwilligersleger dat uitsluitend ingezet wordt voor echte humanitaire vredesmissies.

*Stop, het is meer dan genoeg geweest!*

We zullen naar een samenleving toe moeten waarin elke vorm van geweld wordt uitgebannen. Waar geen enkele aanleiding meer bestaat voor een wapenwedloop. Geweld roept immers alleen maar geweld op. Daarop volgt escalatie en voor je het weet zitten we in een onstuitbare neerwaartse spiraal. Intens zonde als je beseft hoe kort ons aardse bestaan duurt.

Als je wezenlijke veranderingen tot stand wilt brengen, begin dan met je eigen leven en heb het lef om volmondig te zeggen: ‘Stop, het is meer dan genoeg geweest!’



# AFGHANISTAN II 2021

## Nationale 'trots'?

Van 2002 tot 24 juni 2021 hielpen Nederlandse militairen mee aan de veiligheid in Afghanistan. Van 2001 tot 2014 was het doel van de missie van de internationale troepenmacht (ISAF) om politieke stabiliteit en veiligheid te creëren in Afghanistan. Nederland stuurde in eerste instantie vliegtuigen en enkele honderden militairen om de hoofdstad Kaboel te beveiligen. De jaren erna zijn Nederlandse soldaten in meerdere delen van het land actief: van Uruzgan tot Kunduz.

*Deze oorlog kostte 25 Nederlandse militairen  
het leven en zorgde voor talloze  
gewonden en trauma's voor het leven.*

Vanaf 1 januari 2015 deden zij mee aan de NAVO-missie Resolute Support. Deze missie had als doel het veiligheidsapparaat, leger en politie in Afghanistan verder op te bouwen en te



trainen. Behalve dat er zwaar gevochten werd, waren de Nederlanders betrokken bij talloze kleinere missies, gericht op het opknappen en weer opbouwen van bijvoorbeeld scholen en moskeeën, maar ook op het steunen van projecten die bijdroegen aan vrouwenrechten. De Verenigde Staten en hun bondgenoten hebben twintig jaar lang verschillende Afghaanse regeringen overeind gehouden met geld, materieel en troepen. Gedurende dit conflict vielen tienduizenden doden, met name onder de Afghaanse bevolking. Bijna 2.500 Amerikaanse militairen sneuvelden. Deze oorlog kostte aan 25 Nederlandse militairen het leven en zorgde voor talloze gewonden en trauma's voor het leven.

*D66-kamerlid Bert Bakker:*

*‘Onze conclusie is: niet aan beginnen.’*

### **Wat ging eraan vooraf?**

Naar aanleiding van een viertal terroristische aanslagen in Amerika op 11 september 2001, vaak aangeduid als 9/11, kondigde de toenmalig Amerikaanse president George W. Bush de

‘oorlog tegen terrorisme’ aan. Daarop kwam een antiterrorismeractie van de Amerikanen. Binnen een paar maanden werd dat uitgebreid tot een ambitieus staatsopbouwproject met democratie, een rechtsstaat en alles wat daarbij hoorde. Terwijl dat nooit bestaan heeft in Afghanistan, moest het beleid volgens de Amerikanen centraal geregeld gaan worden! Deze oorlog richtte zich op Afghanistan, specifiek op doelen van Al Qaeda en de Taliban. NAVO-landen als Duitsland, Engeland en Nederland besloten de VS te helpen in deze oorlog.

In het najaar van 2005 kwam er vanuit de NAVO een verzoek aan Nederland om ongeveer duizend militairen bij te dragen aan de wederopbouw van Afghanistan. Minister Henk Kamp van Defensie (VVD) was hier direct een groot voorstander van, terwijl Minister Ben Bot van Buitenlandse Zaken (CDA) in eerste instantie huiverig was en garanties van de NAVO wilde. Begin december 2005 werd het besluit om tot uitzending over te gaan dan ook uitgesteld door de ministerraad, als gevolg van een weifelachtige houding van D66 over de missie en grote twijfels over steun van de toenmalige grootste oppositiepartij, de PvdA. Militair leider Mullah Dadullah van de Taliban zei op dezelfde dag dat de Nederlandse militairen een potentieel doelwit zouden zijn voor aanslagen. Secretaris-generaal van de

NAVO, Jaap de Hoop Scheffer (CDA), deed vervolgens een dringend beroep op Nederland om toch mee te werken aan wederopbouw. In de Tweede Kamer werd besloten om het debat over de uitzending uit te stellen tot na het Kerstreces. D66-kamerlid Bert Bakker had kort vóór dat reces in de Volkskrant gezegd: *‘Onze conclusie is: niet aan beginnen’*.

Op 2 februari 2006 werd uiteindelijk door het kabinet besloten om de missie door te laten gaan, met steun van de PvdA. In totaal waren 127 van de 150 Kamerleden voor. D66 was aanvankelijk tegen, maar veranderde van mening. De Task Force zou zich in beginsel twee jaar lang bezighouden met het bevorderen van stabiliteit en veiligheid in de provincie. Om beurten voerden Canada, Nederland en het Verenigd Koninkrijk gedurende een half jaar vanuit een hoofdkwartier in Kandahar het bevel over alle NAVO-troepen in het gebied. Reeds aan het begin van 2007 discussieerde de regering over de vraag of de missie, die op dat moment midden 2008 zou aflopen, moest worden verlengd. Van de kant van de Verenigde Staten, Australië en de Afghaanse regering werd hier sterk op aangedrongen. De periode is uiteindelijk verlengd tot augustus 2010. Er werd lang gesproken over een verdere verlenging na augustus 2010, wat leidde tot de kabinetscrisis over het Uruzgan-besluit en uiteindelijk de val van het kabinet-Balkenende IV.

Tot verrassing en zonder enig overleg of internationaal beraad met de internationale gemeenschap kondigde de Amerikaanse regering in april 2021 aan dat zij haar troepen zou terugtrekken uit Afghanistan. Uiterlijk 11 september 2021 - precies twintig jaar na de aanslagen in onder meer New York - zouden alle Amerikaanse soldaten weer thuis moeten zijn.

### **Nieuwe realiteit**

Nadat de internationale troepenmacht zich in juni 2021 terugtrok uit Afghanistan, veroverde de Taliban daar in recordtempo veel grote steden. Op 15 augustus 2021 viel de Taliban opnieuw de Afghaanse hoofdstad Kabul binnen, waarbij toenmalig president Ashraf Ghani het land ontvluchtte naar een onbekende locatie in de Verenigde Arabische Emiraten (VAE). Nog geen twee maanden later was de macht weer grotendeels in handen van de Taliban. Het Afghaanse leger bood geen verzet.

De Taliban hebben vrijwel heel Afghanistan onder de voet gelopen, maar de Panjshir-vallei, ruim 100 kilometer ten noorden van Kabul, laat zich moeilijk onderwerpen. Ahmad Massoud, de 32-jarige zoon van de legendarische mujahedincommandant Ahmad Shah Massoud, ook wel genoemd de ‘Leeuw van Panjshir’, verdedigt met een verzetsleger het gebied als ‘het laatste bastion van de vrijheid’.

*In tegenstelling tot Nederland, hadden verschillende EU-landen zich maandenlang voorbereid en evacuatieplannen gemaakt.*

De Taliban zeggen dat ze Afghanistan willen regeren binnen de strikte regels van de sharia-wetgeving. Dit houdt ook het toepassen van lijfstraffen in. In het oerconservatieve land Afghanistan is de sharia in 2004 in de grondwet verankerd. Hierin staat dat geen enkele wet tegen de basisregels van de islam mag ingaan. Ook verkondigden zij dat zij geen wraak wilden nemen op al diegenen die de Amerikanen en hun bondgenoten hebben geholpen. Onduidelijk is of dit werkelijk wordt gemeend. Berichten spreken al over talloze huiszoekingen van de Taliban in de provincies op zoek naar onder meer voormalige overheidsambtenaren en militairen. Westerse landen evacueren tijdens dit schrijven in allerijl het land en evacueren diplomatiek personeel. In tegenstelling tot Nederland, hadden verschillende EU-landen zich maanden-

lang voorbereid en evacuatieplannen gemaakt, Frankrijk, Duitsland en Engeland, maar kennelijk niet overlegd met Nederland.

Meer dan chaotische taferelen op het vliegveld van de hoofdstad Kabul met radeloze Amerikaanse militairen bereiken ons dagelijks via de nieuwsmedia. De jihadisten hebben een eigen blokkade voor het vliegveld opgeworpen. Ze laten naar verluidt alleen mensen met een buitenlands paspoort door.

Doodsbange, wanhopige Afghanen blokkeerden de startbaan en probeerden aan boord van vliegtuigen te klimmen. Sommigen klampten zich vast aan de buitenkant van opstijgende toestellen. Op beelden is te zien hoe deze mensen als een baksteen naar beneden vielen. Tienduizenden Afghanen vrezden voor hun leven en willen het land ontvluchten. Een enorme afgang, een smadelijke aftocht van een onvoorbereid vertrek voor Amerika en zijn bondgenoten, waaronder Nederland.

Demissionair minister Sigrid Kaag van Buitenlandse Zaken (D66) erkende op 17 augustus 2021 in het Kamerdebat dat het tempo van de opmars van de Taliban zwaar onderschat is: *'Het heeft de hele internationale gemeenschap verrast. Er heeft zich een ramp voltrokken.*

*Onze verwachting was, dat is nu dus naïef gebleken, dat het Afghaanse leger meer weerstand zou kunnen of willen bieden. We hebben het niet zien aankomen, we hebben de situatie verkeerd ingeschat. Er vallen veel lessen te trekken. Dit is een dramatisch einde. Ik kijk er met een enorme somberheid naar. Ik ben bang dat alle verworvenheden in één keer worden weggevaagd.'*

'Een ongelooflijke clusterfuck' en een 'ramp voor de Afghaanse bevolking.' Zo omschreef een CDA-Kamerlid in een emotioneel betoog in de Tweede Kamer de ontstane situatie in Afghanistan.

*Kennelijk was de wederopbouw van het land een propagandastunt om bondgenoten over de streep te trekken om mee te vechten.*

President Joe Biden hield vrijdag 20 augustus 2021 een toespraak over de evacuatie van Amerikanen en bondgenoten uit Afghanistan. Biden steunde zowel de aanval op Afghanistan in 2001 als de invasie in Irak in 2003 politiek. Hij hoopte een pijnlijk hoofdstuk af te sluiten en internationaal met schone lei verder te kunnen. Hij timede welbewust het vertrek van de Amerikaanse troepen vóór september 2021. Precies twintig jaar na de aanslagen op het World Trade Center in New York zou Amerika met opgeheven hoofd uit het strijdperk treden. De daders hadden geboet, zei Biden, Al-Qaida-leider Osama Bin Laden was door Amerikanen doodgeschoten. Het karwei zat erop. Biden zei dat de Afghanen hun eigen strijd moesten uitvechten. Hoe arrogant kun je zijn? Kennelijk was de wederopbouw van het land een propagandastunt om bondgenoten over de streep te trekken om mee te vechten.

De Amerikaanse pers reageert overwegend vernietigend: 'Bidens verraad van Afghanen zal in schande voortleven,' kopt tijdschrift The Atlantic. 'Een gênant spektakel, een diplomatieke vernedering en een ramp voor de nationale veiligheid,' zei senator Ted Cruz uit Texas. Collega Rick Scott uit Florida vroeg zich hardop af of het tijd werd om Biden uit zijn ambt te zetten.

**Tot slot**

Hoewel we zelf verantwoordelijk zijn, heeft Nederland zich door Amerika laten overhalen om deel te nemen aan een oorlog die van meet af aan in binnen- en buitenland omstreden was. We namen uiteindelijk zelf die beslissing, we waren daar zelf bij. We hebben gekozen om te participeren in een monsterlijke oorlog. Een schande, een onuitwisbare smet.

*We hebben gekozen om te participeren  
in een monsterlijke oorlog.*

Mijn persoonlijke schriftelijke oproep op 13 juni 2007 aan alle leden van de toenmalige Tweede Kamer en alle fracties van de Tweede Kamer mocht helaas niet baten.  
Citaat: *'Als tegenstander van de doodstraf en als pacifist heb ik nooit begrepen waarom onze Nederlandse samenleving bij monde van de Nederlandse politiek zo gedwee achter een grote Amerikaanse broer aan loopt. Een broer die van de ene valkuil in de andere loopt. Zichzelf ondermijnt en anderen meesleept in waanzinnige gewelddadige avonturen.*

*Na een periode van ruim 60 jaar wordt het de hoogste tijd om de collectieve gevoelens van dankbaarheid op een andere wijze te uiten. Op eigen benen staan en nu een eigen koers varen.'*

We hebben geen nee gezegd tegen onze grote broer ver over de Atlantische Oceaan. We hadden het lef niet om dit te doen. Dit in de wetenschap dat zowel D66 als de PvdA aanvankelijk tegen waren en op de valreep bij het stemmen ja hebben gestemd. Het feit dat dit allemaal door de Nederlandse belastingbetaler wordt betaald is wrang. Bezint eer gij begint. Kunnen we de Nederlandse regering redelijkerwijs en aantoonbaar verwijten dat zij in dit dossier onbekwaam hebben gehandeld?

Vraag: Wat zeggen wij Nederlanders en onze Nederlandse politici tegen al die familieleden die hun dierbare verloren hebben in een volkomen zinloze strijd in Afghanistan? Worden er oprechte excuses aangeboden in de zin van: we hebben een verkeerde keuze gemaakt, we hebben het niet goed gezien? Het was een volstrekt zinloze oorlog. Willens en wetens hebben we onze Amerikaanse bondgenoot gevolgd in een 'morele en operationele mislukking!'

### **Toeval bestaat niet!**

Met mijn visie over het dossier Afghanistan voelde ik mij gesteund door het programma Tegenlicht op NPO 2 op 28 november 2021.

In 'Wijze lessen van Afghanistan' kwam onder meer uitgebreid aan het woord de voormalig Commandant de Nederlandse strijdkrachten in Afghanistan Dick Berlijn. Citaten:

*'Het klakkeloos volgen van Amerika is niet goed. En dan zitten we vervolgens in een missie waarvan we achteraf denken van: was dat wel wat we bedoelden? Dat is dus niet de manier.*

*We moeten ook de langere termijneffecten proberen onder ogen te zien.*

*Ik denk dat er een gebrek is aan strategisch besef. En dat moet ontwikkeld worden.*

*En uiteindelijk moet dat besef leiden tot ander gedrag. Je moet durven nadenken: "Hoe is ons buitenland- en veiligheidsbeleid geweest over de afgelopen decennia?" Als je daartoe niet bereid bent dan blijft het dweilen met de kraan open.'*



# DE NATUUR 2021

Met respect wordt geschreven over ‘Moeder Natuur’ en ‘moedergodin’, metaforisch de bron van alles wat we kunnen zien. *‘In de natuur voelt de mens zich beter, eenvoudiger en meer waar,’* aldus de Nederlandse natuurwetenschapper Vosmaer. Volgens de Griekse filosoof en wetenschapper Aristoteles *‘...doet de natuur nooit iets zonder doel!’* De Engelse filosoof Francis Bacon was van mening dat *‘...de natuur alleen overwonnen wordt door haar te gehoorzamen.’*

*Er zijn geen tegenstrijdigheden in de natuur.*

De Franse schrijver Vauvenargues verkondigt: *‘De minachting voor onze natuur is een dwaling van ons verstand,’* en: *‘Er zijn geen tegenstrijdigheden in de natuur.’* Velen maken zich inmiddels grote zorgen over de wijze waarop wij mensen omgaan met de aarde. Zo ook de Britse bioloog en televisiemaker David Attenborough. Volgens hem is onze atmosfeer onze beademingsapparatuur. Daar moeten we heel zuinig op zijn. Als we niet meer kunnen ademen, is het snel voorbij. En als we op de huidige voet doorleven zijn vooral onze steden over een relatief kort aantal jaren onbewoonbaar.

*De vraag is of we van de aarde kunnen blijven  
consumeren tot we haar hebben opgebruikt.*

56 | Onze planeet is kwetsbaar en geïsoleerd. Er lijkt bovendien een grens te zijn aan ons bestaan. De mensheid staat alleen in haar vermogen om het verloop van haar eigen leven te bepalen. Niemand zal ons de wijsheid cadeau doen over de natuur die we niet zelf met pijn en moeite ontdekken. De vraag is of we van de aarde kunnen blijven consumeren tot we haar hebben opgebruikt. Tussen de 3,5 en 7 miljard bomen worden er jaarlijks wereldwijd gekapt, de helft van de wouden op onze aarde is weg, door onszelf voor vooruitgang en bescherming tegen de natuur gekapt. De wereldwijde biodiversiteit neemt in razende vaart af en we zijn voorlopig niet in staat dat een halt toe te roepen. Als we niet-duurzame dingen blijven doen wordt de schade uiteindelijk zo groot dat ons hele systeem instort. Het evenwicht op de aarde is in een snel tempo drastisch aan het veranderen. We hebben de wereld overspoeld en bijna vernietigd. Je zou kunnen zeggen dat de wereld stervende is.

Als we op de huidige wijze doorgaan, wordt onze aarde de komende honderd jaar vier procent warmer, volgens het IPCC-rapport uit 2021. De dringende en drukkende vraag is wat we moeten doen om de gemaakte menselijke fouten te herstellen en recht te zetten.

Iedereen slaat aan op de woeste schoonheid en de ongetemde ruigheid van de natuur. En anders op de bijna serene rust en de onschuld, de puurheid ervan. Pijnlijk en onbegrijpelijk dat we er zoveel van stuk maken. Het houdt me al jaren bezig en soms heb ik er verdriet van dat we niet in staat zijn ons gedrag te veranderen. Maar je kunt ook overal klakkeloos aan voorbij lopen en ziende blind zijn voor de wonderen waardoor je wordt omgeven. En je moet er wel oog voor hebben en ook je opvoeding speelt hierin mee.

Om het klimaatvraagstuk aan te pakken zullen wereldwijd drastische maatregelen genomen moeten worden. Daar is nu een begin mee gemaakt, al ligt het tempo laag en is de schaal beperkt. In Nederland wordt nu één van de vier kolencentrales gesloten. Het demissionaire kabinet legde in zijn regeerakkoord al vast dat uiterlijk 2030 alle Nederlandse kolencentrales gesloten moeten worden. Het lijkt echter of het bij de grote massa niet of



onvoldoende is doorgedrongen dat de klok inmiddels al geruime tijd op vijf voor twaalf staat. Zelfs de verschrikkelijkste natuurrampen die ons teisteren lijken nog niet voldoende om het roer stevig om te gooien.

58 | Op dit moment zijn we wereldwijd nog in de greep van COVID-19, een nieuw en dodelijk virus, en worden over de hele wereld mensen met zichzelf en hun omgeving geconfronteerd. Politici en wereldleiders worden stevig aan het denken gezet en aangespoord om verantwoorde beleidsbeslissingen te nemen. Voor velen is het leven veranderd in een mijnenveld. De natuur slaat terug, neemt misschien wel wraak. Aan de ander kant trakteert het leven ons altijd op nieuwe opgaven en is het een uitdaging om te proberen dit virus te bedwingen. Ik denk dat de bovenmenselijke en onbedwingbare natuur heeft ingegrepen met haar onzichtbare krachten. Voor de een heet die kracht God, voor de ander Allah en een derde ervaart dit als energie. Deze onzichtbare vijand en vriend komt niet voor niets zomaar uit de lucht vallen. Het is de hoogste tijd voor een radicale verandering in de manier waarop wij met de aarde en de natuur omgaan. Wij kunnen de signalen niet langer meer negeren. Het is alarmfase rood!

*Umntu Ngumuntu Ngabantu*

*(Ik ben omdat wij zijn)*

Vaak moet ik denken aan het (Zuid-)Afrikaanse woord *Ubuntu*. Een woord met een inspirerende betekenis dat een diepgeworteld besef uitdrukt van de onderlinge universele verbondenheid van mensen met elkaar. De identiteit van elk individu staat niet op zichzelf en zingeving van het leven evenmin. Een Afrikaans spreekwoord zegt: *Umntu Ngumuntu Ngabantu* en betekent: 'Ik ben omdat wij zijn'. Anders gezegd: we zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. We kunnen van elkaar leren en met elkaar delen, beminnen en bemind worden, menselijkheid tonen tegenover anderen en verdraagzaam zijn naar elkaar.

Voor politici is eens te meer een belangrijke rol weggelegd. Van hen wordt niet alleen een visie op de korte termijn verwacht, maar zij worden ook dringend aangespoord vooruit te kijken en een langetermijnvisie te ontwikkelen. We zitten ethisch en moreel in een overgangssituatie.

Er wordt anno 2021 hard gewerkt om een klimaatneutrale wereld te realiseren. En iedereen zal dat merken, de industrie, het verkeer, boeren en burgers. Alle energie zal ook gericht moeten worden op een eerlijke verdeling van voedsel, drinkwater, energie en medische zorg.

*De tijd zal leren of we met elkaar in staat zijn  
de solidariteit op te brengen om in zeer korte tijd  
zoveel veranderingen te realiseren.*

De tijd zal leren of we met elkaar in staat zijn de solidariteit op te brengen om in zeer korte tijd zoveel veranderingen te realiseren. Volgens de Nederlandse schrijver Louis Couperus is *'het leven zo eenvoudig, maar de mensen hebben het zo vreemd en ingewikkeld gemaakt'*. Dus moeten we onze oplossingen eenvoudig houden, en het besef laten indalen dat dit onze gedeelde verantwoordelijkheid is. Jong en oud, arm en rijk; samenwerken om de balans in de natuur te herstellen, de aarde te redden van de ondergang en zo de mensheid te behoeden voor uitsterven...

Gelukkig zijn steeds meer jongeren zich bewust van de wereldwijde klimaatproblemen. Een toonbeeld is de klimaatactiviste Greta Thunberg, geboren op 3 januari 2003 in Stockholm. Zij gaf een scherpe waarschuwing over klimaatverandering bij de UN Climate Action Summit in New York op 23 september 2019. Zij was een van de vele jeugdactivisten die deze klimaatconferentie bijwoonde en hekelde *'lege woorden en gebrek aan concrete oplossingen'*:

*'Mensen lijden, mensen gaan dood, hele ecosystemen storten in, we staan aan het begin van een massa-extinctie. Alles waar u over kunt praten is geld, en sprookjes van oneindige economische groei. Hoe durft u?'*

*Al meer dan dertig jaar is de wetenschap glashelder. Hoe durft u weg te blijven kijken en hier te komen zeggen dat u genoeg doet, terwijl de politieke en de benodigde oplossingen nog lang niet in zicht zijn.*

*Het populaire idee om onze uitstoot in tien jaar te halveren, geeft ons slechts vijftig procent kans om onder de 1,5 graad (Celsius) te blijven, en het risico om onomkeerbare kettingreacties te veroorzaken die buiten de menselijke controle vallen. Vijftig procent kan voor u acceptabel zijn. U vertrouwt er ook op dat mijn generatie honderden miljarden*

*tonnen van uw CO2 uit de lucht zuigt met technologieën die nauwelijks bestaan. Dus een risico van vijftig procent is gewoon niet acceptabel voor ons - wij die met de gevolgen moeten leven.*

*Hier en nu is waar we de grens trekken. De wereld wordt wakker. En er komt verandering, of u het nu leuk vindt of niet.'*

STADSVERNIEUWING

64 |

CONSUMENTENVUURWERK

GELDVERSPILLING BIJ  
OVERHEIDSPROJECTEN

**DEEL II**  
**AANBEVELINGEN**

# STADSVERNIEUWING



- 1 Beleidsmakers, ambtenaren, bestuurders en politieke partijen hebben impulsen nodig vanuit de samenleving voor nieuw beleid. Een actieve rol van burgers samen met beeldend kunstenaars zal ongetwijfeld een inspirerende werking hebben en bijdragen tot zowel vernieuwing als verfraaiing van het woon- en werkklimaat.
- 2 Introduceer de jaarlijkse viering van de 'Dag van de Kunstzinnige Gevels'.
- 3 Grootschalige nieuwe bouwprojecten in Groningen stralen kilheid uit. De oorzaak: het mannelijk denken overheerst bij bouwers en bestuurders.
- 4 Dominante bouwstijl is gebaseerd op macht en prestige. Dat komt doordat de vrouwelijke component in de architectuur zoek is. Het zijn hoofdzakelijk mannen die het stadsbeeld bepalen. Stel vrouwenteams samen. Steden hebben meer vrouwelijke energie nodig, zij kunnen een andere sfeer in de stad brengen
- 5 Schaf de legeskosten af, deze werken nu juist belemmerend.

6 Nieuwbouw en bestaande panden zijn vaak niet in harmonie. Bevorder daarom een wederzijdse aantrekkingskracht met intimiteit en contrast. Gebruik de dynamiek van de Argentijnse tango of de Spaanse flamenco om dit vorm te geven.

68 | 7 Schaf de Welstandsadviescommissie af en laat in plaats van die commissie de advisering per project doen door deskundigen in wisselende samenstelling. Daarmee verdwijnt een machtsblok, en openen we de weg voor creatief en flexibel denken.

8 Schakel meer sfermakers in bij de ontwikkelingen in de stad. Denk hierbij aan kunstenaars, vormgevers, binnenhuisarchitecten en anderen. Gedacht kan worden aan wijkteams die onderzoeken waar kansen liggen om bijvoorbeeld pleinen en ander openbaar gebied te herinrichten. In deze teams nemen kunstenaars, architecten, bewoners en de gemeente zitting.

9 Verklein de kloof tussen technuten en creatievelingen. Zij zullen samen creatiever naar de stedelijke omgeving kijken, andere brillen opzetten, een dialoog op gang brengen.

10 Zoek het vooral ook in kleinschaligheid, proefexperimenten en budgettair aantrekkelijke maatregelen. Een win-win-model voor alle partijen introduceren. Denk bijvoorbeeld aan het inbrengen van een wedstrijdement per wijk, prikkelend en creatief, waarbij je bewoners laat kiezen.



# CONSUMENTENVUURWERK

- 11 Zet een jaarlijkse evaluatie van de problematiek van de jaarwisseling vóór 1 maart op de agenda van de Tweede Kamer. De Tweede Kamer kan de regering verzoeken een onderzoek in te stellen naar alle gevolgen van het afsteken van vuurwerk in relatie tot de jaarwisseling en daarvoor budgetten beschikbaar stellen. Zo kan op tijd nieuw beleid worden ontwikkeld voor de volgende jaarwisseling. Nu gebeurt dit pas in december waardoor nieuwe maatregelen niet meer mogelijk zijn.
- 12 Tevens raad ik de Tweede Kamer aan te onderzoeken of de Nederlandse regering in strijd handelt met de Grondwet ten aanzien van de veiligheid van de bevolking bij de jaarwisseling door het afsteken van consumentenvuurwerk te gedogen.
- 13 We stellen voor dat de regering een plan van aanpak maakt voor een periode van drie jaar. Het einddoel is een algeheel verbod op het afsteken van consumentenvuurwerk in Nederland. Het voorstel is om in deze periode stappen te ondernemen om het afsteken van consumentenvuurwerk geleidelijk te vervangen door minder milieuvriendelijke, professionele vuurwerkshows. Deze tijd is nodig om veranderingen mogelijk te maken.

- 14 De Nederlandse regering kan tegelijkertijd de Nederlandse Europarlementariërs verzoeken om de vuurwerkproblematiek ook in andere Europese landen op de agenda van het Europese Parlement te plaatsen. Het Europese Parlement zet zich onder andere in voor de duurzame ontwikkeling van Europa op basis van een hoog niveau van bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu. Het streven naar een uniform Europees beleid ten aanzien van de vuurwerkproblematiek moet toch effectiever zijn dan dure grenscontroles.
- 15 Het is aan te bevelen dat gemeenten bij de jaarwisseling uitsluitend professionele, minder milieuvervuilende, veilige vuurwerkshows en licht- en lasershows organiseren. Elke gemeente zou zelf het recht moeten hebben om binnen deze drie jaar al of niet het vuurwerkverbod in te voeren en daardoor een pilot-functie te vervullen.
- 16 In de voorgestelde overgangperiode van drie jaar zou ieder jaar een landelijke voorlichtingscampagne georganiseerd kunnen worden voor een veilige jaarwisseling. Al eerder werden door de regering voorlichtingscampagnes gevoerd zoals onder het

motto: 'Je bent een rund als je met vuurwerk stunt.' Een nieuwe campagne zou informatie kunnen geven over de ongeveer zeshonderd kinderen en jongeren die in voorgaande jaren in Nederland als onschuldige toeschouwers van vuurwerk blijvend oogletsel hebben opgelopen.

- 17 Oogartsen raden kinderen en jongeren beneden de 18 jaar aan vuurwerkbrillen te dragen en jonge kinderen achter ramen binnenshuis te laten kijken. Zolang consumentenvuurwerk afgeschoten mag worden dienen preventieve maatregelen genomen te worden. Deze zouden wettelijk verplicht kunnen worden gesteld.
- 18 Week 50 kan jaarlijks uitgeroepen worden tot 'Dé week van discussie over de nieuwjaarsviering'. In de media kan om extra aandacht gevraagd worden voor het vuurwerkthema. Via websites kan gedebatteerd worden over het afsteken van consumentenvuurwerk en de manier om dit voortaan geweldloos en zonder vernielingen te laten verlopen. Artiesten en beeldende kunstenaars kunnen benaderd worden om te helpen met ideeën voor de viering op een andere wijze.



19 Ik ben van mening dat niet alleen de kosten van het vuurwerk zelf als geldverspilling kunnen worden beschouwd, maar ook de gevolgen van het afsteken van vuurwerk. Dit bedrag wordt geschat op 1 miljard euro en kan beter besteed worden aan de nieuwe mondiale duurzame ontwikkelingsagenda.

De 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen voor het jaar 2030 die in 2015 werden geformuleerd door de Verenigde Naties:

- Geen armoede
- Geen honger
- Goede gezondheid en welzijn
- Kwaliteitsonderwijs
- Gendergelijkheid
- Schoon water en sanitair
- Betaalbare en duurzame energie
- Eerlijk werk en economische groei
- Industrie, innovatie en infrastructuur
- Ongelijkheid verminderen

- Duurzame steden en gemeenschappen
- Verantwoorde consumptie en productie
- Klimaatactie
- Leven in het water
- Leven op het land
- Vrede, justitie en sterke publieke diensten
- Partnerschap om doelstellingen te bereiken

20 Een plan van aanpak is nodig voor een omschakeling van de vuurwerkindustrie. Het is nodig dat de regering gelden beschikbaar stelt voor onderzoek over de manier waarop de vuurwerkindustrie zichzelf het beste kan omvormen. Daarna zijn financiële middelen van de regering nodig om dit proces te voltooien. Van producent en handelaar in consumentenvuurwerk zou deze industrie geleidelijk moeten veranderen in een industrie die uitsluitend minder milieubelastend vuurwerk voor professionele shows op de Nederlandse markt brengt. Vuurwerk dat in China wordt geproduceerd zal ná de genoemde overgangperiode van drie jaar alléén goedgekeurd kunnen worden als aan

de strenge eisen van milieuvriendelijkheid en gezondheidsveiligheid wordt voldaan. De Nederlandse handelaren kunnen die eis slechts stellen op voorwaarde dat de regering daar financieel voor garant staat en waarborgen biedt op de controle van de invoer.

- 76 |
- 21 Internationaal gezien wordt aan milieuproblemen en duurzaamheid steeds meer aandacht besteed. Een onderzoek is nodig naar de schadelijke gevolgen van het afsteken van vuurwerk voor het milieu. Voor een deel kan gebruik gemaakt worden van bestaande onderzoeksgegevens. Het effect van (winterse) weersomstandigheden en smogvorming door vuurwerk vraagt nader onderzoek.
  - 22 Gezien de kosten, de gevaren, de milieuschade en vernielingen aan asfalt, zouden vreugdevuren georganiseerd door particulieren niet langer gedoogd mogen worden.
  - 23 De nieuwjaarsviering kan worden gezien als het grootste structurele risico-evenement. Een rampscenario is dus noodzakelijk. Meer controles per jaar op zowel legaal als illegaal vuurwerk liggen voor de hand.

Initiatiefrijke gemeenten kunnen alvast tot invoering van professionele vuurwerkshows overgaan en het afsteken van consumentenvuurwerk ontmoedigen. Dat zou het risico op ongeregelde heden in deze gemeenten vermoedelijk doen afnemen.

- | 77
- 24 Door uitsluitend professionele vuurwerkshows toe te staan zullen er meer banen op de arbeidsmarkt komen voor pyrotechnici. Overwogen kan worden om extra opleidingen hiervoor te creëren.
  - 25 Het is nodig dat er een verbod komt op publicaties en handleidingen over het maken van vuurwerk op internet, in boeken en tijdschriften om de informatie minder toegankelijk te maken.
  - 26 De bewustwording groeit in de samenleving dat dieren meer respect verdienen. Dit blijkt uit de vele acties tegen dierenleed. Voor zover bekend is er geen onderzoek gedaan naar fysieke klachten en gedragsverandering bij dieren als gevolg van het afsteken van vuurwerk.

- 27 Er is onderzoek nodig naar de gevolgen van het afsteken van vuurwerk, zoals oogletsel, longaandoeningen (door fijnstof), gehoorbeschadiging en psychische schade. Het is nodig dat meer onderzoek wordt gedaan naar de schadelijke (gezondheids)effecten van luchtverontreiniging en smogvorming als gevolg van het afsteken van vuurwerk bij verschillende weersomstandigheden.
- 28 Doe gedragswetenschappelijk onderzoek naar de gedragingen van geweldplegers en vernielers tijdens de jaarwisseling. Wat is de oorzaak dat er extreem geweld en zo veel vernielingen plaatsvinden? Bij carnaval doen zich bijvoorbeeld zelden ongeregelde heden voor in tegenstelling tot de nieuwjaarsviering, terwijl alcoholgebruik bij beide vieringen een grote rol speelt.
- 29 Peil onder de Nederlandse bevolking of er voldoende draagvlak bestaat om consumentenvuurwerk te vervangen door professionele vuurwerkshows en laser- en lichtshows bij de jaarwisseling.

- 30 Er dient ook meer zorg besteed te worden aan de veiligheid van het vuurwerk zelf door controles uit te voeren in winkels en vuurwerkbedrijven, bij de import en het vervoer en in de opslagplaatsen. Veiligheidsmaatregelen op lange termijn om onveilig vuurwerk uit de handel te halen zijn nodig. Het hele jaar door is er controle nodig om dit te bereiken.
- 31 Laat de Onderzoeksraad voor Veiligheid een onderzoek doen naar de veiligheid van de bevolking bij het afsteken van consumentenvuurwerk in Nederland. De Onderzoeksraad is toegerust voor deze taak omdat het een zelfstandig bestuursorgaan is dat onafhankelijk onderzoek doet naar oorzaken en gevolgen van rampen, zware ongevallen en incidenten op een breed werkgebied.
- 32 Bij het ontwikkelen van een nieuwe traditie voor de viering van de jaarwisseling denken we aan de oprichting van denktanks, het uitschrijven van prijsvragen en gesponsorde feesten, het creëren van platforms en het mogelijk maken van initiatieven.

33 We stellen voor dat de Nederlandse regering en de gemeenten de taak op zich nemen toegankelijke informatie over alle aspecten van vuurwerk via internet, televisie, radio, dag- en weekbladen en pamfletten te verspreiden.

80 | 34 Volgens art. 2.3.3 van het Vuurwerkbesluit is het *‘verboden per levering meer dan tien kilogram consumentenvuurwerk aan een particulier ter beschikking te stellen.’*  
De controle vindt momenteel plaats door de winkelier: niet de kopende particulier maar de verkopende winkelier is verantwoordelijk voor het verkoopproces. Er is echter geen enkele controle wat de koper/consument uiteindelijk in totaliteit aanschaf en opslaat in zijn of haar woning. Dit kan leiden tot zeer gevaarlijke situaties. Om dit enigszins onder controle te krijgen wordt aanbevolen een landelijk pasjessysteem in het leven te roepen waarbij centraal gemeld moet worden wat elke consument waar en wanneer heeft aangeschaft! Dit betekent dat er een geautomatiseerd informatiesysteem moet worden ontwikkeld, zowel op landelijk als Europees niveau.

35 Volgens een brief van de regering aan de Tweede Kamer van 2 juli 2008 blijkt, dat *‘ongeveer de helft van de Nederlanders vindt dat het afsteken van consumentenvuurwerk moet worden verboden, maar dat 45% beslist geen afsteekverbod op consumentenvuurwerk wil. Het kabinet is van mening dat het afsteken van consumentenvuurwerk niet verboden moet worden.’*

Gelet op het feit er verdeeldheid bestaat onder de Nederlandse bevolking zou een referendum over dit onderwerp democratisch zijn.

36 Nederland zou het initiatief kunnen nemen voor een algeheel verbod op consumentenvuurwerk in Europa.



# GELDVERSPILLING BIJ OVERHEIDSPROJECTEN

*Aanleiding tot deze set aanbevelingen vormden de besluitvorming rondom de realisatie en de enorme budgetoverschrijdingen tijdens de bouw van het Groninger Forum. Een, in mijn ogen, megalomaan privéproject van enkele stadsbestuurders.*

- 37 Elk project dient tussentijds en aan het einde te worden geëvalueerd door onafhankelijke deskundigen. De rapportage met conclusies en aanbevelingen van de tussen- en eindevaluatie dient openbaar te worden gemaakt. En dienen als verplichte kost bij elk nieuw project.
- 38 Zet een openbaar register 'Landelijke Projecten' op. Alle projectplannen, tussen- en eindevaluaties dienen te worden opgenomen in dit nieuwe register.
- 39 Er zou een protocol moeten komen met vastgestelde criteria voor beleidsmakers, verantwoordelijke ambtenaren en politici. Dit protocol is richtinggevend, een leidraad maar dient ook opgevolgd te worden door de betrokken partijen. We weten allemaal dat de meeste vragen beginnen met een W of een H. Dat geldt ook bij projecten en

projectmatig werken. Om tot een goed resultaat te komen, waarbij aan de verwachtingen is voldaan en waardoor een groot project daadwerkelijk bijdraagt aan het bestaansrecht van een maatschappelijke organisatie, zou men zich eerst de 7W moeten afvragen: waarom, wat, welke wijze, wanneer, wie, waarmee en waar.

Pas wanneer men al deze vragen goed kan beantwoorden, heeft het zin om verdere invulling te geven. Met de antwoorden op zak kan vervolgens een projectplan worden gemaakt.

- 40 Benoem onafhankelijke, landelijke projecttoezichthouders die tot taak hebben de projecten te controleren en in te grijpen wanneer geconstateerd wordt dat deze niet voldoen aan de vooraf gestelde criteria.
- 41 Bij de bestaande top-down en bottom-up beïnvloedingsmodellen, zou een nieuw model geïntroduceerd kunnen worden, dat bestaat uit een mix van de positieve resultaten van beide. Een naam die hiervoor gebruikt kan worden is 'middle-range-strategy' of 'to-the-point-strategy'. Met als doel: evenwichtiger beleid, democratischer besluitvorming.

42 Projecten dienen op een verantwoorde wijze te worden doorberekend, met daarbij de verplichting tot het inwinnen van tenminste één onafhankelijke second opinion.

43 Kies voor transparantie bij het toerekenen van werkelijke kosten in begrotingen. Dit geldt niet alleen voor gerealiseerde projecten, maar ook voor nader te bepalen tussenfasen van de projecten.

44 Er moeten gevolgen zijn als is aangetoond dat er sprake is van misleiding van de bevolking door volksvertegenwoordigers, bewust onjuiste informatie is verstrekt, dan wel belangrijke informatie achtergehouden. Als hierdoor de gemeenschap ernstig financieel benadeeld is, dan dient het salaris, het wachtgeld of de eventuele 'gouden handdruk' door de verantwoordelijken te worden terugbetaald.

45 Het is een goed idee om multidisciplinaire 'denktanks' in te stellen, op lokaal en regionaal niveau, kleinschalig en evenwichtig van samenstelling. Zo'n denktank zou voor de ene helft uit burgers en de andere helft uit specialisten en verantwoordelijk

bestuurders kunnen bestaan. De burgers participeren voor een vastgestelde periode met als doel vroegtijdig te brainstormen over voorgenomen planontwikkelingen van grote projecten. Naar mijn idee kan dit voorkomen dat plannen ontwikkeld worden zonder voldoende draagvlak onder de bevolking.

- 46 Bestuurs- en adviesorganen, zoals het gemeentebestuur, College van Gedeputeerde Staten, welstandadviescommissies bestaan vaak uit mannen. Door een evenwichtige verdeling van vrouwen en mannen ontstaat er een andere energie en werkklimaat. Ik ben dan ook voorstander van een wettelijke verplichting voor gelijke verdeling van bestuurs- en adviesorganen tussen mannen en vrouwen.
- 47 EU-richtlijnen dienen historische binnensteden en beschermde stadsgezichten te beschermen tegen postmoderne gebouwen.
- 48 Er dienen landelijke regels te komen waarbij verplicht een vorm van directe democratie wordt ingevoerd bij projecten zodra de kosten van het project een vastgesteld bedrag

overschrijden. Bijvoorbeeld op lokaal niveau zou men kunnen denken aan een investeringsbedrag van honderd miljoen euro. Daarboven volgt automatisch van overheidswege een referendum. Dergelijke bedragen, die natuurlijk verschillend zullen zijn, dienen vastgesteld te worden op lokaal, provinciaal en landelijk niveau en opgenomen te worden in de diverse begrotingen van de budgethouders. Op deze wijze zal bij een bepaalde financiële omvang een referendum verplicht gesteld kunnen worden.

Ook aan zo'n referendum dienen eisen gesteld te worden. De vraagstelling dient zuiver en transparant te zijn. Wanneer dit plan van aanpak wordt ingevoerd in Nederlands dan wel Europees verband, dan zal dit leiden tot standaardisatie.

- 49 Het zou zeer wenselijk zijn als er maatregelen worden genomen en landelijke criteria en spelregels worden bepaald om grote, kostbare projecten die bedacht zijn door een handvol (tijdelijke) bestuurders vooraf te toetsen. Zo wordt voorkomen dat deze klakkeloos ten uitvoer kunnen worden gebracht. Er zou wetgeving op dit gebied moeten komen.

50 Het onderscheid tussen ons politieke systeem en het zakelijk economisch bestel dient spoedig te worden opgeheven. Nieuwe wetgeving zou het mogelijk moeten maken dat zowel verantwoordelijke bestuurders als (top)ambtenaren zich niet kunnen ‘verschonen’ door bij een falend optreden de schuld van zich af te werpen om vervolgens via een achterdeur ‘onbeschadigd’ het toneel te verlaten. De term ‘op het pluche zitten’ kan daarmee uit het woordenboek worden geschrapt.

Het behouden van comfortabele posities waarbij voorbij wordt gegaan aan de wensen van de bevolking en/of idealen wordt hiermee ter discussie gesteld! Als een ondernemer zakelijk een onverantwoorde beslissing neemt met grote financiële risico’s, dan zal hij daarvan de consequenties ondervinden en met zijn privévermogen, voor zover mogelijk, aansprakelijk worden gesteld. Als dit ook zou gelden voor onze Nederlandse bestuurders en betrokken ambtenaren, dan bedenken deze zich wel drie eer om tegen de wensen van de bevolking in een project met gemeenschapsgeld erdoor te drukken.

51 Bij innovatie van ons huidige politiek bestel dienen bestuurders hoofdelijk aansprakelijk te worden gesteld voor hun individuele handelen als er aantoonbaar sprake is van:

- bewuste misleiding
- bewust onjuiste informatie verstrekt dan wel belangrijke informatie achtergehouden wordt
- de gemeenschap c.q. de gemeenschapskas ernstig financieel benadeeld wordt

52 De praktijk leert dat grootschalige plannen soms gelanceerd worden door tijdelijke bestuurders zoals wethouders en gedeputeerden. Ook wanneer er het vermoeden van ‘ondoordacht’ of ‘eigenlijk onnodig’ of zelfs ‘ongewenst’ aan het plan kleeft. Er worden plannen bedacht en opgestart en vervolgens worden vaak andere politici, de opvolgers van de bedenkers, met de voortgaande uitvoering en de financiële consequenties opgezadeld. Evenals de gemeenschap die veelal machteloos moet toekijken. In feite is dit een kernprobleem en een uitholling van ons democratisch stelsel.

Als tegenargument kan worden opgeworpen dat de introductie van persoonlijke aansprakelijkheidsstelling ertoe zal leiden dat weinigen meer geïnteresseerd zijn in het ambt van bestuurder van een overheidsorganisatie. Dit argument is echter zeer twijfelachtig. Aansprakelijkheidsstelling in de particuliere sector is een feit en weerhoudt mensen er ook niet van om ondernemer te worden.



*Het verdient aanbeveling om  
de Burgemeester  
en de Commissaris van de Koning  
rechtstreeks door de bevolking  
te laten kiezen.*

54 Als je om de vijf jaar verkiezingen zou houden, dan biedt dat tijd en ruimte om een visie te ontwikkelen en uit te voeren, ook voor politici. Uitgaande van een inwerkperiode van één jaar en een afscheidperiode van ongeveer een halfjaar, resteert een slagvaardige periode van circa tweeënhalf jaar. Dan is een periode van vier jaar te kort, want het nettorendement is te laag. Ik stel voor om de ambtstermijn van politieke vertegenwoordigers te verlengen tot vijf jaar. Dat impliceert dat ook de reguliere verkiezingen om de vijf jaar worden gehouden. En aardige bijkomstigheid is dat hiermee ook geld wordt uitgespaard! Keerzijde: een impopulaire of slecht functionerende regering blijft daardoor een jaar langer aan de macht.

55 Belangrijk is dat we ons laten leiden door liefde en niet door macht, ego en prestige.

NATUUR & MILIEU  
OORLOG & VREDE  
POLITIEK  
EUROPA  
VERKEER  
MAATSCHAPPIJ  
RELIGIE  
ECONOMIE  
FILOSOFIE

**DEEL III**  
**STELLINGEN &**  
**STATEMENTS**

An underwater photograph showing a large amount of plastic waste floating in the water. There are several pieces of clear plastic, a white plastic bag, and a long, thin piece of white plastic. Several black and white striped fish are swimming around the debris. The water is a deep blue color.

# NATUUR & MILIEU

- 1 Voer een wettelijk verplichte Nationale Opruimdag in, voor en door alle Nederlanders die daartoe in staat zijn.
- 2 Zorg dat zoveel mogelijk Nederlandse daken groen begroeid worden en subsidieer dat flink.
- 3 Auto- en motorsport zijn verspilling en schadelijk voor ons milieu en moeten verboden worden.
- 4 Het verzamelen van plastic doppen voor het goede doel moet een internationale activiteit worden.
- 5 Het moet verboden worden in beschermde stilte- en natuurgebieden milieuvervuilende evenementen te laten plaatsvinden.
- 6 Pretreizen naar de ruimte zijn waanzin.

7

*Autoloze zondagen  
dragen positief bij  
om de schade aan ons milieu  
te verminderen.*

- 8 Koop als overheid voor 2030 alle milieuvervuilende, knetterende, overlast veroorzakende bromfietsen, scooters, motoren en dieselloertuigen op tegen de dagwaarde en onttrek ze definitief aan de handel.

# oorlog & vrede



- 9 Ieder mens heeft recht op vrede.
- 10 Oorlog voeren is het onzinnigste wat mensen elkaar kunnen aandoen.
- 11 Kies als Nederlandse overheid voor algehele ontwapening. En lobby daar niet alleen voor in Nederland, maar ook tijdens vergaderingen van de Europese Unie en de Verenigde Naties.
- 12 De zogenaamde Nederlandse ‘vredesmissie’ naar Afghanistan valt in de categorie volksverlakkerij. Ook Nederlandse militairen hadden niets te zoeken in Afghanistan.
- 13 De Verenigde Staten hebben net zomin nagedacht over de gevolgen van het binnenvallen en bezetten van Afghanistan als over de gevolgen van hun abrupte vertrek.
- 14 De Verenigde Staten gedragen zich in de 21ste eeuw als een agressor en zorgen voor buitengewoon veel onrust en onherstelbaar leed in de wereld.

*Bouw alle wapenfabrieken ter wereld  
om tot herstelcentra  
voor slachtoffers van geweld.*

16 De Verenigde Staten zijn anno 2021 ongeloofwaardig qua gedrag en beleid in het buitenland. Daarmee zijn ze onwaardig als bondgenoot.

17 Alle vecht- en oorlogsfilms moeten verboden worden.



# POLITIEK

- 18 Er zou een publieke zorgverzekering moeten komen voor iedereen.
- 19 Alle samenlevingen die door ons slecht behandeld zijn, zoals de Molukse samenleving verdienen met terugwerkende kracht oprechte excuses van onze Nederlandse overheid.
- 20 De Nederlandse regering is verantwoordelijk en aansprakelijk voor alle schade en letsel die ontstaat door vuurwerk totdat ze het eindelijk volledig verbieden.
- 21 De politiek lijdt aan een ernstig geval van KTD, korte termijn denken. Nu de kiezer ook zover zien te krijgen...
- 22 Het is wenselijk dat er een langetermijnvisie komt op het gebied van oorlog en vrede, sociale gelijkheid, onderwijs en klimaat.
- 23 De kloof tussen overheid en burger is de afgelopen jaren zover gegroeid dat beide elkaar niet meer kunnen horen.

*Is er binnen vier maanden  
na de verkiezingen  
nog steeds geen regering?*

*Nieuwe verkiezingen.*

- 25 Stop met het stemmen op personen en partijen en kies voor de inhoud. Laat partijen samen een (concept)regeerakkoord opstellen, zodat we tijdens de verkiezingen daaruit een keuze kunnen maken. Wie heeft de beste (haalbare) plannen voor Nederland voor de komende vier jaar?
- 26 In mijn ogen zou een kabinet moeten bestaan uit een college van buitengewoon wijze vrouwen en mannen, in een evenwichtige samenstelling die maar één doel hebben: het landsbelang dienen, regeren zonder aan handen en voeten gebonden te zijn door politieke partijen.
- 27 Stop als Nederland met de NAVO. De debacles in Irak en Afghanistan zijn reden genoeg.
- 28 Een ingrijpende beslissing als deelname aan een oorlog kan alleen bij een unaniem besluit van de Tweede Kamer.



- 29 Het inkomen en vermogen van het Nederlandse Koninklijke Huis is buitenproportioneel en moet gekort worden.
- 30 Nederlandse vermogenden behoren geen AOW te ontvangen.
- 31 Het Nederlands elftal gaat ondanks kwalificatie niet naar het wereldkampioenschap in 2022 in Qatar vanwege de talloze slachtoffers die zijn gevallen tijdens de bouw van de 8 stadions.
- 32 Er moet een fonds worden opgericht waarbij slachtoffers van overheidshandelen snel, adequaat en royaal financieel worden gecompenseerd. Denk aan onterecht veroordeelden, boeren, gaswinning, belastingtoeslagen en meer.
- 33 Angst is een slechte raadgever. Vanuit angst en stress worden vaak te overhaaste en verkeerde beslissingen genomen.

- 34 Een coronapandemie kan alleen overwonnen worden door collectieve inspanningen, samenwerking, eensgezindheid en vertrouwen in de overheid en deskundigen. Rellen in de samenleving lossen deze wereldwijde pandemie niet op.



# EUROPA

- 35 Het invoeren van een Europees paspoort is efficiënt en maakt alle paspoorten van de landen van de EU in een klap overbodig.
- 36 Het invoeren van een Europese ideeënbus voorzien van een Europees gevulde prijzenpot werkt stimulerend voor de Europese eenwording.

# VERKEER



- 37 Vanuit verkeersveiligheid krijgen alle fietsen een damesmodel. Geen herenfietsen meer met een stang ertussen. Vooral voor oudere mannen is het een kunst om je heen over het zadel te slingeren zonder om te kukelen.
- 38 Het gebruik van koptelefoons en oordopjes in het verkeer is levensgevaarlijk en moet verboden worden.
- 39 Er zou een verbod moeten komen op auto's met een donkere kleur, zoals zwart en donkerblauw. Deze kunnen in het verkeer levensbedreigend zijn. Auto's moeten in het verkeer juist goed zichtbaar zijn en een opvallende kleur hebben.
- 40 Om de verkeersveiligheid te bevorderen, moeten alle voertuigen ook overdag verplicht hun lichten aan hebben.



- 41 Mensen die hun nek uitsteken, krijgen rugpijn. Een steunpakket via de Klokkenluiders-regeling zou zeer gepast zijn.
- 42 Vuurwerkslachtoffers draaien zelf op voor de kosten van letsel dat ze hebben opgelopen door eigen toedoen.
- 43 Moeten ongevaccineerden die besmet zijn met het COVID-19 virus, hun behandeling in de zorg zelf betalen? En zouden zij voorrang moeten hebben op de 'intensive care'-afdeling?
- 44 Veel mensen hebben goede ideeën, maar moeten veel meer worden gestimuleerd om daarmee naar buiten te komen. Bijvoorbeeld door het structureel opzetten van denktanks in buurten en wijken om actuele maatschappelijke thema's te bespreken.

*Je moet wel blind zijn  
om niet te stoppen met vuurwerk.*

46 De tekst van het Nederlandse volkslied is niet meer van deze tijd en zou herschreven moeten worden. Met het huidige tempo waarin voorheen heilige huisjes worden afgebroken, zal dat een jaarlijks terugkerend feest worden.

47 Het leven van een klokkenluider is er een van grote stilte.



# RELIGIE

48 Elke mens mag in stilte zijn eigen geloof belijden. En daar moet het ook bij blijven.

49 Religies zijn intrinsiek tegen veranderingen. Wat ooit hun kracht was, is nu hun ondergang. Nu nog een alternatief bedenken, want mensen willen hun religieuze gevoelens kunnen uiten.

50 Elke religie heeft de potentie uit te groeien tot een monster.

51 Religies verliezen hun geloofwaardigheid als ze bron zijn van oorlogsgeweld.

52 De Katholieke Kerk is door het wereldwijd verspreide seksuele misbruik van kinderen zo zwaar beschadigd dat je mag twifelen aan zijn bestaansrecht.

53 Aanhangen van een religie is niets meer dan lid zijn van een vereniging.



# ECONOMIE

- 54 De Balkenendenorm moet ook van toepassing zijn op alle Nederlandse topsporters en televisiepresentatoren.
- 55 Gezonde en gemotiveerde gepensioneerde oud-rechercheurs kunnen het tekort aan menskracht bij de politie opvangen en zouden bijvoorbeeld na een herscholing opgenomen kunnen worden in een te formeren 'Special Cold Cases Department'.
- 56 Een overdaad aan consumptiegoederen van eenzelfde soort in de schappen van de supermarkten is nergens goed voor. Toch accepteren de meeste mensen dit.
- 57 Er zou een maximum moeten worden gesteld aan de hoogte van te winnen prijzengeld. Laatst hoorde ik dat iemand een geluidje voor de radio had geraden en daarvoor een bedrag ontving van € 100.000. Dit is naar mijn mening volledig doorgeschoten.

*Eén wereldtaal en één muntsoort  
zijn economisch en  
makkelijk in de communicatie.*

- 59 Hoe zou het zijn als privévermogens boven de € 1.000.000 van overheidswege worden geconfisqueerd en de opbrengst besteed zou worden aan armoedebestrijding?
- 60 Dagelijks sporten moet een verplicht onderdeel zijn van basis-, middelbaar en beroeps- onderwijs: voor een gezonde samenleving en een gezonde jeugd.
- 61 Elke zichzelf respecterende universitaire stad moet over een campus beschikken met goede en betaalbare huisvesting voor studenten.





# FILOSOFIE

- 62 Gelijkwaardigheid tussen vrouwen en mannen moet vanzelfsprekend zijn.
- 63 De weg naar volwassenheid duurt lang. Maar je hebt onderweg wel een mooi uitzicht.
- 64 De wereld is te vergelijken met een grote kleuterschool met een paar juffen en meesters. Plus de wetenschap dat dat kleine ettertje van 2F straks ook groot wordt.
- 65 Zoeken naar een speld in een hooiberg heeft veel verwantschap met waarheidsvinding bij overheidsbeleid.
- 66 Hedendaagse machthebbers zijn de verliezers van morgen. Misschien wel daarom dat ze zo krampachtig vasthouden aan de macht.
- 67 Het is belangrijk om in actie te komen voor onderwerpen die je aan het hart gaan.
- 68 Waar je je vandaag druk over maakt, is morgen verleden tijd. Maar dan is er wel weer genoeg om je druk over te maken.
- 69 Als je te vroeg bent met ideeën, dan is er geen aandacht voor. Later kom je ze tegen bij anderen.

*Droom gerust over een wereld  
zonder grote verschillen tussen rijk en arm,  
zonder geweld, zonder wapens,  
zonder vuurwerk, zonder drugs.*

## DEEL IV JOUW EIGEN STELLINGEN

**Wat zijn jouw stellingen?**

Graag roep ik de lezer op ten minste tien stellingen te bedenken en toe te vertrouwen aan dit papier.

- 1 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
- 2 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
- 3 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
- 4 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

- 5 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
- 6 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
- 7 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
- 8 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
- 9 \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
- 10 \_\_\_\_\_

# VERSCHENEN BOEKEN

		ISBN	pagina's
<b>Vuurwerk</b> <i>Dagboek van een ruststoker</i> Johan Meijering	2008	978 90 8954 0690	126
<b>Explosief vuurwerk</b> <i>Feiten liegen niet</i> Johan Meijering	2008	978 90 8954 0775	210
<b>Dromen en geheimen</b> <i>De andere wereld van Arie Zuidersma</i> Samenstelling Johan Meijering en Carla Durville	2011	978 90 8954 3349	129
<b>La Pasión</b> Salon de Tango y Cultura Johan Meijering	2015	978 90 8954 7927	401

130	<b>Argentijnse Tango</b> <i>Van Groningen tot Maastricht</i> Johan Meijering	2015	978 90 8954 7903	154
	<b>Kijkbungalow Minerva</b> <i>Een inspirerende kijk op wonen en kunst</i> Johan Meijering	2016	978 90 8954 8870	640
	<b>Groninger Forum</b> <i>Een bodemloze put</i> Johan Meijering	2016	978 90 8954 8663	472
	<b>Consumentenvuurwerk</b> <i>Van volksvermaak tot overheidsverbod</i>	2020	978 94 6365 3015	196

Voor meer informatie zie: [www.johanmeijering.com](http://www.johanmeijering.com)

### **Dank**

Mijn oprechte dank gaat uit naar: Aat van Steenderen, Carla Durville, drs. Benn Bergmann, Carlos Bril, Elzo Smid, Harry Vellinga, Johan Rodenhuis, Juul van der Linden, Margreeth Letitre-Beins, Melanie Steggink, Paul Steverink, Ronald Kaatee, Sjoerd de Boer en het team van uitgeverij Elikser.  
Mijn speciale dank gaat uit naar Bram Hügel, die mij heeft ondersteund en geïnspireerd met zijn kennis van zaken.





*Een bezorgde burger met visie en daadkracht.*

Johan Meijering verwoordt in deze bundel zijn betrokkenheid bij de maatschappij in een vijftal essays, vijfenvijftig maatschappelijke aanbevelingen en zeventig stellingen en statements over natuur & milieu, oorlog & vrede, politiek, Europa, verkeer, maatschappij, religie, economie en filosofie.

Een krachtige stem met een origineel geluid en een warm pleidooi voor gezond verstand. Deze bundel geeft een tijdsbeeld van de afgelopen twintig jaar zoals de schrijver dat zelf heeft ervaren en tot op de dag van vandaag beleeft. Stof tot nadenken.

ISBN: 978 94 6365 408 1

